

25^{ης} Μαρτίου 111 ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

☎ 50.20.990 – 50.27.990

25^{ης} Μαρτίου 74 ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

☎ 50.60.845 – 50.50.658

Γραβιάς 85 ΚΗΠΟΥΠΟΛΗ

☎ 50.51.557 – 50.56.296

Μάθημα: ΧΗΜΕΙΑ Θετικής κατεύθυνσης Γ' Λυκείου

Καθηγητές: Ομάδα Χημικών Φροντιστηρίων ΦΑΣΜΑ

Ημερομηνία: 16/3/2014

Όνοματεπώνυμο :

ΖΗΤΗΜΑ 1°

Για τις ερωτήσεις 1.1. έως 1.5. να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1.1. Ποιο από τα παρακάτω μεγέθη αυξάνονται κατά την προσθήκη ποσότητας NH_4Cl - χωρίς μεταβολή του όγκου- σε υδατικό διάλυμα NH_3 :

- α) mol NH_3
- β) τιμή pH
- γ) $[\text{NH}_4^+]$
- δ) $[\text{OH}^-]$

Μονάδες 5

1.2. Για την ογκομέτρηση διαλύματος μεθυλαμίνης CH_3NH_2 με πρότυπο διάλυμα ισχυρού οξέος, ο κατάλληλος πρωτεολυτικός δείκτης έχει pKa :

- α) 8
- β) 5,5
- γ) 7
- δ) 12

Μονάδες 5

1.3. Ποια από τις παρακάτω δομές αντιστοιχεί σε άτομο στοιχείου μετάπτωσης στη θεμελιώδη κατάσταση :

- α) $[\text{Xe}] 4f^7 6s^2$
- β) $[\text{Ar}] 3d^6$
- γ) $[\text{Ar}] 3d^{10} 4s^2 4p^6$
- δ) $[\text{Kr}] 4d^{10} 5s^1$

Μονάδες 5

1.4. Η οργανική ένωση Α με ΓΜΤ: $C_nH_{2n+1}-Br$ ($M_r=137$), αφυδραλογονώνεται σε αλκοολικό περιβάλλον από το υδροξείδιο του νατρίου (NaOH).

Η οργανική ένωση Β που προκύπτει μπορεί είναι (δίνονται: $A_{rC}=12$, $A_{rH}=1$, $A_{rBr}=80$):

- α) το προπίνιο
- β) το προπένιο
- γ) το 2-βουτίνιο
- δ) το 1-βουτένιο

Μονάδες 5

1.5. Κατά την προσθήκη HCl σε προπένιο παρατηρείται: α

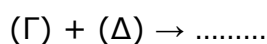
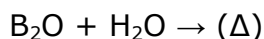
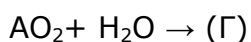
- α) μεταβολή του υβριδισμού των ανθράκων 1-2 από sp^3 σε sp^2 και ταυτόχρονα οξειδωση του άνθρακα 2 και αναγωγή του άνθρακα 1.
- β) μεταβολή του υβριδισμού των ανθράκων 1-2 από sp^2 σε sp^3 και ταυτόχρονα οξειδωση του άνθρακα 2 και αναγωγή του άνθρακα 1.
- γ) μεταβολή του υβριδισμού των ανθράκων 1-2 από sp^2 σε sp^3 και ταυτόχρονα οξειδωση του άνθρακα 1 και αναγωγή του άνθρακα 2.
- δ) μεταβολή του υβριδισμού των ανθράκων 1-2 από sp^2 σε sp^3 και οι αριθμοί οξειδωσης των ανθράκων δεν μεταβάλλονται.

Μονάδες 5

ΖΗΤΗΜΑ 2°

2.1. Δίνονται τα στοιχεία Α και Β με ατομικούς αριθμούς 34 και 37 αντίστοιχα.

- α) Ποια είναι η ηλεκτρονική δομή των ατόμων Α και Β;
- β) Συγκρίνετε τις ακτίνες των δύο ατόμων.
- γ) Δώστε τους ηλεκτρονικούς τύπους κατά Lewis των οξειδίων AO_2 και B_2O .
- δ) Ποια νομίζετε ότι είναι η φυσική κατάσταση των δύο οξειδίων;
- ε) Να συμπληρώσετε τις χημικές εξισώσεις:

Μονάδες 5

2.2. Να κατατάξετε τα παρακάτω υδατικά διαλύματα κατά αύξοντα βαθμό ιοντισμού του $HCOOH$:

Δ_1 : Διάλυμα $HCOOH$ 0,2 M (25 °C)

Δ_2 : Διάλυμα $HCOOH$ 0,1 M (25 °C)

Δ_3 : Διάλυμα $HCOOH$ 0,2 M – $HCOONa$ 0.1M (25 °C)

Δ_4 : Διάλυμα $HCOOH$ 0,2 M – HCl 0.2M (25 °C)

Δ_5 : Διάλυμα $HCOOH$ 0,1 M – $NaCl$ 0.1M (40 °C)

Για όλους τους βαθμούς ιοντισμού ισχύει : $\alpha < 0,1$

Μονάδες 2

Αιτιολογήστε !

Μονάδες 3

2.3. Το pH διαλύματος που περιέχει CH_3COOH 0,1M και $(\text{CH}_3\text{COO})_2\text{Ca}$ 0,05M είναι: pK_a ή $\text{pK}_a - \log 2$; Αιτιολογήστε.

Μονάδες 5

2.4. α) Να βρεθεί το πλήθος των σ και π δεσμών στην προπανόνη ($\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$).

Μονάδες 2

β) Δώστε τα υβριδισμένα τροχιακά που επικαλύπτονται στο δεσμό $^1\text{C} - ^2\text{C}$ στο μόριο της $\text{C}_3\text{H}_6\text{O}$.

Μονάδες 2

2.5. Οργανική ένωση (A) με μοριακό τύπο $\text{C}_4\text{H}_8\text{O}_2$ εμφανίζει τις εξής ιδιότητες:

α) Με ανθρακικό αλάτι δεν παρατηρήθηκε έκλυση CO_2 .

β) Με νερό σε όξινο περιβάλλον διασπάται και δίνει τις οργανικές ενώσεις (B) και (Γ), οι οποίες αλλάζουν το χρώμα όξινου διαλύματος $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$.

γ) Η (Γ) δεν αλλάζει το χρώμα του δείκτη «βάμμα του ηλιοτροπίου», και δεν σχηματίζει ίζημα με αλκαλικό διάλυμα ιωδίου.

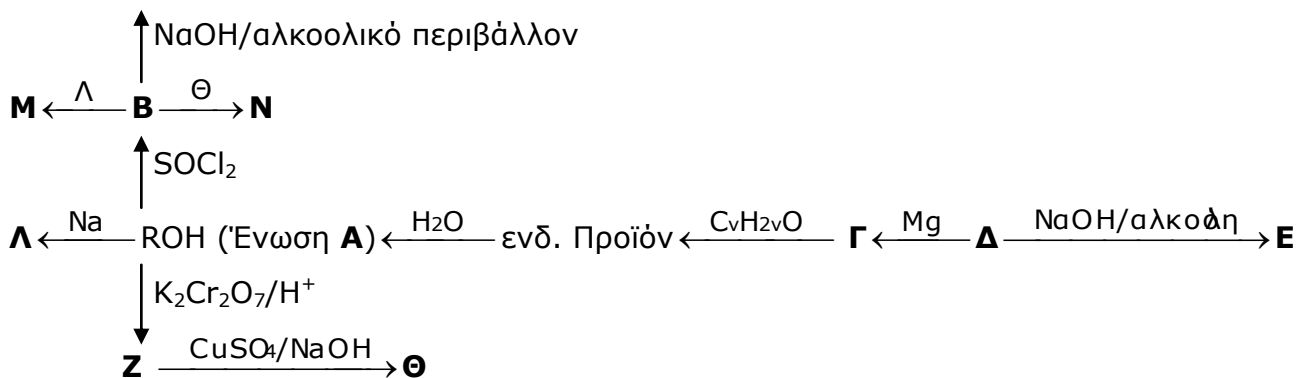
Να προσδιορισθούν οι συντακτικοί τύποι των (A), (B) και (Γ).

Μονάδες 6

ΖΗΤΗΜΑ 3°

3.1. Αν η σχετική μοριακή μάζα της οργανικής ένωσης (A) είναι ίση με 88, να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των οργανικών ενώσεων A, ... N, στο παρακάτω διάγραμμα χημικών μετατροπών:

Δεν μπορεί να σχηματίσει αλκένιο

3.2. Να βρεθεί ο όγκος διαλύματος $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7/\text{H}_2\text{SO}_4$ συγκέντρωσης 0,1 M, που μπορεί να αποχρωματιστεί κατά την πλήρη μετατροπή 52,8 g της ένωσης (A) στην ένωση (Z).

Μονάδες 25

ΖΗΤΗΜΑ 4^ο

4.1. Διάλυμα Δ₁ έχει όγκο V₁=3 L και περιέχει NH₄Cl σε συγκέντρωση 0,1M. Στο διάλυμα αυτό ισχύει [H₃O⁺]=10⁴[OH⁻]. Να βρεθεί η K_b της NH₃.

Μονάδες 5

4.2. Στο διάλυμα αυτό προσθέτουμε χωρίς μεταβολή του όγκου 0,3 mol HCl και προκύπτει διάλυμα Δ₂.

- α) Πόσο είναι το pH στο διάλυμα Δ₂;
- β) Πόση είναι η [NH₃] στο διάλυμα Δ₂;

Μονάδες 5

4.3. Χωρίζουμε το διάλυμα Δ₂ σε τρία ίσα μέρη.

- α) Προσθέτουμε 0,2 mol NaOH - χωρίς μεταβολή του όγκου - στο 1^ο μέρος του διαλύματος Δ₂. Ποιο το pH του διαλύματος που προκύπτει;
- β) Πόσα mol NaOH πρέπει να προσθέσουμε -χωρίς μεταβολή του όγκου - στο 2^ο μέρος του διαλύματος Δ₂, ώστε να προκύψει ρυθμιστικό διάλυμα με pH=9;
- γ) Ποιος είναι ο μέγιστος όγκος ρυθμιστικού διαλύματος με pH=9 που μπορεί να προκύψει από την χρησιμοποίηση του 3^{ου} μέρους του διαλύματος Δ₂ και 1L διαλύματος NH₃ με συγκέντρωση 0,6 M;

Μονάδες 15

Δίνεται: Για το νερό K_w=10⁻¹⁴. Όλα τα διαλύματα είναι υδατικά και έχουν θ=25 °C.

Τα δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !